

Bruxelles, 13 martie 2015
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Semestrul european 2015 - Raport de sinteză privind contribuțiile Consiliului

În anexă se pune la dispoziția delegațiilor raportul de sinteză elaborat de Președinție referitor la dezbaterile și la principalele mesaje politice ale diferitelor formațiuni ale Consiliului cu privire la semestrul european 2015.

RAPORT DE SINTEZĂ AL PRESEDINȚIEI

Introducere

Prezentul raport prezintă o sinteză a rezultatelor discuțiilor din cadrul Consiliului și a concluziilor acestuia cu privire la pachetul referitor la analiza anuală a creșterii pentru 2015 efectuată de către Comisie. Acesta se bazează, de asemenea, pe pachetul de rapoarte de țară care a fost prezentat de către Comisie la 26 februarie 2015, în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări la nivel național.

Prima analiză anuală a creșterii prezentată de Comisia Juncker la 28 noiembrie 2014 conturează o nouă agendă pentru locuri de muncă și creștere bazată pe trei piloni care se sprijină reciproc: investiții, reforme structurale și responsabilitate fiscală. Consiliul salută analiza anuală a creșterii pentru 2015 prezentată de Comisie și împărtășește în general analiza Comisiei privind situația economică și provocările în materie de politici în UE.

Analiza anuală a creșterii este strâns legată de inițiative-cheie în materie de politici, cum ar fi Planul de investiții pentru Europa, uniunea energetică, viitoarea strategie privind piața unică digitală și viitoarea strategie a pieței interne pentru bunuri și servicii. A fost evidențiată, de asemenea, legătura cu o politică în domeniul transporturilor orientată spre viitor, prin dezvoltarea unor infrastructuri durabile și a unei piețe unice funcționale. Prin urmare, dezbaterile au abordat aceste procese mai largi de elaborare a politicilor, permițând diferitelor formațiuni ale Consiliului să își prezinte punctele de vedere și reflecțiile.

Consiliul lucrează în continuare la Planul de investiții pentru Europa cu deosebită diligență. La 10 martie 2015, Consiliul ECOFIN a adoptat o abordare generală privind propunerea pentru un fond european pentru investiții strategice (FEIS) care vizează mobilizarea unor investiții publice și private suplimentare în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR. Dezbaterile în diferite formațiuni ale Consiliului pun în evidență potențialul FEIS și confirmă, de asemenea, necesitatea de a se urmări, în paralel, celelalte componente ale planului de investiții. În special, este necesar să se îmbunătățească în continuare climatul investițional și mediul general de afaceri prin reducerea sarcinii de reglementare, furnizând în același timp un nivel suficient de certitudine în materie de reglementare. Trebuie să se asigure sinergii între FEIS, alte programe ale UE, cum ar fi Orizont 2020, MIE, fondurile structurale și finanțarea națională. Sunt necesare eforturi speciale pentru a facilita accesul IMM-urilor la finanțare, inclusiv capital de risc, și pentru a ajuta întreprinderile nou-înființate europene în etapa de creștere critică.

În ceea ce privește reformele structurale, deși s-au înregistrat progrese, este necesar să se accelereze ritmul reformelor. În general, potrivit Comisiei, punerea în aplicare a aproape jumătate dintre recomandările specifice fiecărei țări adoptate de către Consiliu în iulie 2014 a fost limitată sau inexistentă. Situația este ceva mai bună în cadrul zonei euro, unde 60 % din aceste recomandări au fost puse în aplicare cel puțin parțial. Cu toate acestea, este clar că trebuie să se depună eforturi mai mari pe mai multe fronturi, în special în țările care se confruntă cu o presiune mai mică a pieței. Printre principalele domenii care ridică preocupări se numără reformele pieței de produse și servicii și modernizarea administrației publice. Persistența nivelurilor ridicate ale șomajului, în special a șomajului pe termen lung și a șomajului în rândul tinerilor, confirmă din nou că sunt necesare mai multe eforturi pe piețele forței de muncă. Aceasta se referă, în special, la mecanismele de stabilire a salariilor, la corelarea educației cu necesitățile de pe piața forței de muncă, la capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și la segmentarea pieței forței de muncă.

Modernizarea în continuare a sistemelor de pensii și îmbunătățirea eficienței asistenței medicale și a îngrijirii pe termen lung sunt esențiale și în contextul consolidării fiscale.

În sfârșit, Europa, în ansamblul său, ar trebui să meargă mai departe pe calea responsabilității fiscale favorabile creșterii. Fiecare stat membru ar trebui să ia măsurile adecvate care să reflecte marja de manevră fiscală de care dispune. Sunt necesare progrese suplimentare în ceea ce privește coordonarea politicilor fiscale în zona euro. În general, trebuie acordată mai multă atenție eficacității și calității finanțelor publice, precum și caracterului favorabil creșterii al acestora. Recomandările în ceea ce privește reducerea sarcinii fiscale asupra forței de muncă și în ceea ce privește salvagardarea cheltuielilor pentru domenii favorabile creșterii, cum ar fi cercetarea și investițiile, trebuie să fie pe deplin puse în aplicare.

Dezbaterile din cadrul Consiliului cu privire la analiza anuală a creșterii au subliniat potențialul economiei digitale pentru agenda UE pentru creștere economică și locuri de muncă. Europa are nevoie de o transformare digitală pentru restabilirea statutului său de actor important în economia digitală globală. Digitalizarea ar trebui să atingă toate domeniile de politică, de la politica industrială la politicile de mediu. Dezvoltarea rețelelor în bandă largă de mare viteză, abordarea lacunelor în materie de competențe digitale, consolidarea încrederii consumatorilor, precum și îmbunătățirea securității cibernetice se numără printre condițiile prealabile de bază pentru o economie digitală și necesită acțiuni ferme la nivelul UE și la nivel național. Este necesar să se instituie de urgență o piață digitală unică prin care să se elimine restricțiile pentru comerțul electronic transfrontalier și acesta să fie stimulat în continuare. Sprijinul pentru cercetarea și investițiile digitale, pentru *cloud computing* și pentru exploatarea volumelor mari de date este în continuare necesar. Europa trebuie să își sprijine întreprinderile digitale nou-înființate, dar și să sprijine digitalizarea pe scară mai largă a întreprinderilor sale. Consiliul așteaptă cu interes prezentarea de către Comisie a unei strategii cuprinzătoare și ambițioase privind piața unică digitală.

Semestrul european 2015 va fi primul care va pune în aplicare modelul raționalizat propus în Analiza anuală a creșterii pentru 2015. În dezbaterile din cadrul Consiliului s-a salutat această raționalizare. O analiză de țară unică pentru fiecare stat membru, prezentată mult mai timpuriu decât în trecut (la 26 februarie), ar trebui să consolideze responsabilizarea și să faciliteze evaluarea inter pares. Aceasta ar trebui să faciliteze examinarea recomandărilor specifice adresate fiecărei țări în cadrul Consiliului și să permită o mai profundă implicare a părților interesate la nivel național.

La nivel european, Președinția s-a angajat într-un schimb de opinii cu Parlamentul European cu privire la semestrul european. Parlamentul adoptă la 11 martie 2015 trei rezoluții cu privire la acest subiect: Semestrul european pentru coordonarea politicilor economice: analiza anuală a creșterii pentru 2015, Semestrul european pentru coordonarea politicilor economice: aspecte legate de ocuparea forței de muncă și aspecte sociale în analiza anuală a creșterii pentru 2015 și Guvernanța pieței unice în cadrul semestrului european din 2015. Dialogul interparlamentar privind semestrul european, organizat de Parlamentul European la 3-4 februarie 2015, a contribuit, de asemenea, la procesul de reflecție (a se vedea documentul 6195/15).

Afaceri economice și financiare

Consiliul Afaceri Economice și Financiare (ECOFIN) a dezbătut analiza anuală a creșterii în cadrul reuniunii sale din 9 decembrie 2014. De asemenea, în cadrul acestei reuniuni, s-au abordat modificările preconizate la semestrul european, în contextul schimbului de opinii privind Strategia Europa 2020 și punerea în aplicare a acesteia prin intermediul semestrului european, care s-a bazat pe un aviz comun al CEF-CPE (documentul 16228/14). Ulterior, Consiliul ECOFIN a adoptat concluzii ale Consiliului privind analiza anuală a creșterii și Raportul privind mecanismul de alertă (documentul 5957/1/15 REV 1) în cadrul reuniunii sale din 17 februarie 2015. Comisia a prezentat analizele de țară integrate, în cadrul Consiliului ECOFIN din 10 martie 2015.

Consiliul ECOFIN a fost de acord cu domeniile prioritare generale în materie de politici evidențiate de Comisie în analiza anuală a creșterii, asupra cărora ar trebui să se concentreze eforturile depuse la nivel național și la nivelul UE în 2015, respectiv stimularea investițiilor, reînnoirea angajamentului privind punerea în aplicare a reformelor structurale și exercitarea responsabilității bugetare.

De asemenea, Consiliul ECOFIN a salutat propunerile Comisiei de a raționaliza și consolida semestrul european.

În ceea ce privește investițiile, concluziile recunosc că există o necesitate urgentă de a se stimula investițiile pentru a se consolida redresarea economică și potențialul de creștere ale UE și salută Planul de investiții pentru Europa, prezentat împreună cu analiza anuală a creșterii. Consiliul ECOFIN subliniază că inițiativele întreprinse în temeiul planului de investiții ar trebui să fie completate de măsuri care să îmbunătățească mediul de afaceri și să sporească atractivitatea investițiilor.

La 10 martie 2015, Consiliul ECOFIN a adoptat o abordare generală privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european pentru investiții strategice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 (documentul 6831/15) care vizează mobilizarea unor investiții publice și private suplimentare în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR pe o perioadă de trei ani. Acordul rapid obținut cu privire la această abordare generală demonstrează sprijinul politic puternic existent în rândul statelor membre pentru această inițiativă și o convingere clară în ceea ce privește necesitatea de a furniza rapid noi investiții pentru Europa. Pentru a profita pe deplin de avantajele FEIS, abordarea generală insistă asupra unei structuri de guvernare depolitizate și transparente și stabilește criterii clare pentru selecția proiectelor. Acestea se referă la coerența cu politicile Uniunii, viabilitate, aditionalitate și participarea investitorilor privați. Abordarea generală a Consiliului prevede, de asemenea, un rol important pentru băncile naționale de promovare și platformele de investiții care vor acționa drept catalizatori pentru proiectele de investiții. BEI va avea un rol esențial în garantarea faptului că noua platformă de consiliere va furniza asistență tehnică eficace pentru susținerea dezvoltării de proiecte în întreaga Uniune.

În ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor structurale, concluziile recunosc faptul că punerea în aplicare ambițioasă a reformelor structurale pe piețele produselor, serviciilor și forței de muncă constituie un element esențial pentru creșterea productivității, recâștigarea competitivității și îmbunătățirea mediului de afaceri, încurajând astfel și investițiile private productive și ocuparea forței de muncă și stimulând potențialul de creștere economică. Concluziile recunosc faptul că piața unică europeană rămâne cel mai puternic motor de creștere la nivelul UE și că finalizarea pieței unice atât a bunurilor, cât și a serviciilor reprezintă o prioritate. Consiliul ECOFIN a recunoscut eforturile depuse de statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor structurale, evidențiind, în același timp, necesitatea unor eforturi suplimentare de reformă în toate statele membre, care să fie proporționale cu nivelul rigidității și vulnerabilității care se înregistrează în continuare în aceste state.

În ceea ce privește responsabilitatea fiscală, Consiliul a salutat progresele considerabile înregistrate în ceea ce privește consolidarea fiscală și a recunoscut faptul că, în același timp, nivelurile datoriei publice rămân ridicate în majoritatea statelor membre și că este în continuare necesar să se aducă nivelurile datoriei pe o traiectorie descendentă. Concluziile accentuează faptul că este esențial ca toate statele membre să se mențină în limitele strategiei convenite de consolidare fiscală diferențiată favorabilă creșterii economice pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice. Acestea evidențiază faptul că toate statele membre își vor pune în aplicare politicile bugetare conform obligațiilor asumate în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere, care permite funcționarea stabilizatorilor automați în direcția convenită a ajustării structurale, asigurând totodată sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung.

În sfârșit, în ceea ce privește modificările necesare pentru raționalizarea și consolidarea semestrului european, Consiliul ECOFIN a salutat propunerile Comisiei. Concluziile recunosc faptul că publicarea unei evaluări economice cuprinzătoare unice pentru fiecare stat membru, într-o etapă mai timpurie a procesului, permite o mai mare transparență și mai mult feedback cu privire la analiza Comisiei, oferind totodată mai mult timp pentru a examina și a discuta orientările UE, ceea ce ar trebui să consolideze în continuare asumarea răspunderii și procesul de supraveghere multilaterală. Acestea subliniază importanța monitorizării performanțelor și a punerii în aplicare a politicilor, inclusiv a punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări, pe tot parcursul anului.

Ocuparea forței de muncă, afacerile sociale și sănătatea

În cadrul semestrului european 2015, Consiliul (EPSCO) a desfășurat ample dezbateri de orientare (în ședințele din 11 decembrie 2014 și 9 martie 2015) cu privire la prioritățile de acțiune în domeniul ocupării forței de muncă și al politicilor sociale. În acest context, ținând seama de analiza anuală a creșterii (documentul 7007/15), Consiliul EPSCO a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2015 (documentul 7006/15) și concluziile Consiliului, care oferă orientări politice pentru 2015 în domeniile politicilor sociale și de ocupare a forței de muncă. Consiliul a aprobat de asemenea mesajele-cheie ale raportului CPS privind situația socială din UE (documentul 6194/15).

În ciuda evoluțiilor pozitive rezervate înregistrate în ceea ce privește parametrii economici în majoritatea statelor membre, nivelul ridicat al șomajului rămâne o provocare majoră pentru UE. O abordare integrată, care să ia în considerare și să fie coerentă cu preocupările sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, reprezintă o condiție prealabilă pentru combaterea cu succes a șomajului.

În linii mari, miniștrii au salutat abordarea bazată pe trei piloni urmată în analiza anuală a creșterii (AAC) în scopul abordării preocupărilor actuale. Unele delegații au menționat necesitatea de a se pune mai mult accentul pe aspectele sociale ale acestei abordări.

Pentru a aborda provocările urgente, piețele forței de muncă trebuie să devină mai inclusive și să aibă o bună funcționare. S-a pus un accent deosebit pe incluziunea grupurilor vulnerabile, pentru care este necesară o asistență specifică. Rolul femeilor pe piața forței de muncă și în societate în ansamblul său trebuie să beneficieze de mai multă atenție. Pentru a realiza egalitatea de gen, disparitățile salariale trebuie eliminate, iar nevoile femeilor trebuie luate în considerare într-un mod mai adecvat.

Șomajul de lungă durată a devenit o chestiune esențială care necesită urgent atenție și măsuri specifice. Șomajul în rândul tinerilor continuă să fie o prioritate politică de prim rang.

Implementarea programelor din seria garanției pentru tineret urmează să fie consolidată în curând prin intermediul noii propuneri privind majorarea prefinanțării pentru Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor. Prelungirea vieții profesionale presupune provocări suplimentare pentru lucrătorii în vârstă, pentru care trebuie să se prevadă măsuri speciale, pe lângă promovarea programelor de învățare pe tot parcursul vieții.

În contextul semestrului european, învățarea reciprocă și supravegherea reciprocă s-au dovedit a fi instrumente extrem de valoroase și ar trebui să fie utilizate în continuare. Printre altele, ele permit statelor membre să învețe unele de la altele, contribuind astfel la îmbunătățirea politicilor.

Economia digitală și noile tehnologii oferă noi oportunități care trebuie valorificate. Investițiile în oameni și în competențe trebuie să fie bine orientate pentru a pregăti lucrătorii să facă față unui mediu economic mai dinamic. Competențele trebuie să se adapteze în mod continuu la condițiile economice și de încadrare în muncă în schimbare. Formele precare de muncă trebuie să fie înlocuite cu locuri de muncă de calitate. Eficacitatea și eficiența sistemelor de protecție socială trebuie să fie îmbunătățite.

Miniștrii au salutat modificările aduse semestrului european, în special în ceea ce privește calendarul rapoartelor de țară, care permite în prezent îmbunătățirea dialogului, a discuțiilor și a consultărilor cu părțile interesate la nivel național. Au fost evidențiate rolul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și al Comitetului pentru protecție socială în cadrul semestrului european, precum și contribuția acestora. Rolul și importanța partenerilor sociali au fost de asemenea subliniate, în special în ceea ce privește implicarea lor în semestrul european și în învățarea reciprocă. La un nivel mai general, contribuțiile acestora sunt esențiale pentru factorii care prezintă importanță pentru realizarea unor piețe ale forței de muncă mai inclusive și cu o mai bună funcționare și pentru obiectivele de politică socială. Au fost menționate, de asemenea, beneficiile în materie de ocupare a forței de muncă și beneficiile sociale care ar putea fi obținute prin noul plan de investiții.

Competitivitate

Consiliul Competitivitate a purtat dezbateri de orientare în cadrul semestrului european și pe baza Analizei anuale a creșterii pentru 2015, cu privire la aspecte legate de competitivitatea industrială și de piața internă, la 2 martie, și cu privire la aspecte legate de cercetare, la 3 martie 2015. În cadrul dezbaterilor, miniștrii au abordat și Planul de investiții pentru Europa și, în special, modul în care ar trebui să se îmbunătățească mediul de investiții în Europa.

Piața internă

Miniștrii au recunoscut necesitatea urgentă de a consolida în continuare, de a aprofunda și, în cele din urmă, de a finaliza piața unică. Subliniind necesitatea de a continua eforturile privind măsuri orizontale de politică, miniștrii s-au pronunțat, în același timp, în favoarea unei abordări pragmatice orientate spre sectoare, care ar putea accelera integrarea pieței unice. Ca sectoare cu cel mai mare potențial de creștere, miniștrii au menționat economia digitală, energia, transporturile, telecomunicațiile și serviciile (inclusiv comerțul cu amănuntul, serviciile pentru întreprinderi, construcțiile). Reformele naționale rămân prioritare pe agendele politice naționale și miniștrii au menționat, de asemenea, exemple sau reforme întreprinse care vizează în special eliminarea barierelor existente și îmbunătățirea mediului de afaceri și investițional. În acest context, miniștrii au subliniat faptul că este esențial să se îmbunătățească accesul întreprinderilor, în special al IMM-urilor, la achizițiile publice și să se faciliteze libera circulație a persoanelor prin punerea în aplicare rapidă a Directivei privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Miniștrii au subliniat importanța unei guvernante eficiente a pieței unice, inclusiv prin accentul pus pe importanța punerii în aplicare și asigurării respectării normelor existente în cel mai bun mod cu putință. Aceștia au insistat asupra necesității de a se îmbunătăți și de a se simplifica legislația, în beneficiul întreprinderilor și al consumatorilor, prin luarea în considerare în mod sistematic a principiilor pentru o mai bună reglementare, în special a REFIT. Miniștrii au continuat să pună accent pe necesitatea de a se respecta pe deplin transparența, subsidiaritatea și proporționalitatea, de a se reduce sarcina administrativă și de a se pregăti toate inițiativele prin evaluări de impact bine întemeiate.

S-a subliniat, în linii mari, că identificarea obstacolelor și a blocajelor din calea comerțului transfrontalier este și ea importantă pentru a se îmbunătăți competitivitatea internațională a UE. Un mare număr de miniștri au subliniat necesitatea de a se elibera întregul potențial al sectorului serviciilor prin punerea deplină în aplicare a Directivei privind serviciile, precum și prin revizuirea normelor privind notificarea, și de a se utiliza mai bine instrumentele pieței unice, inclusiv prin privilegierea unei combinații echilibrate între recunoașterea reciprocă și armonizare. Toți miniștrii au indicat că așteaptă cu interes pachetul privind piața unică digitală, programat pentru luna mai 2015, și „strategia pieței interne pentru bunuri și servicii”, așteptată în toamna anului 2015, și au îndemnat Comisia să dea dovadă de ambiție în aceste inițiative viitoare.

Industria

Aspectele legate de politica industrială au fost discutate în contextul viitoarei strategii privind piața unică digitală. Principala preocupare împărtășită de statele membre a fost legată de integrarea deplină în cadrul strategiei a unor elemente de politică industrială. O Uniune Europeană competitivă înseamnă o UE digitală și trebuie să se bazeze pe întreprinderi inovatoare atât mari, cât și mici, capabile să utilizeze oportunitățile digitale pentru crearea de locuri de muncă și creștere economică. Microîntreprinderile nu ar trebui să fie uitate, în special cu un accent pe întreprinderi nou-înființate inovatoare.

Miniștrii au identificat acțiuni și măsuri care ar avea cel mai mare potențial de a atinge acest obiectiv. Mai mulți miniștri au subliniat necesitatea de a facilita accesul la finanțare, inclusiv capital de risc la scara UE, în special în beneficiul IMM-urilor, precum și necesitatea de a schimba cultura de reticență față de asumarea riscurilor în acest context. Este nevoie de capital de risc nu numai pentru societățile mature, ci și de finanțare de inițiere (*seed*) și finanțare de pre-inițiere a afacerilor (*pre-seed*) pentru IMM-uri, precum și de satisfacerea nevoilor de creștere. Eliminarea sarcinilor de reglementare a fost de asemenea considerată esențială, atât în interiorul statelor membre, cât și între acestea. S-ar crea astfel o veritabilă piață unică pentru întreprinderile digitale care ar permite în special întreprinderilor mici nou-înființate să crească mai rapid și să ajute UE să facă față concurenței globale. S-a subliniat în acest context necesitatea de a se aplica principiul „ghișeului unic pentru IMM-uri” în întreaga UE.

Mai mulți miniștri au subliniat necesitatea unei interoperabilități între sisteme și produse la nivelul UE prin stabilirea de standarde paneuropene, ca parte a eliminării tuturor barierelor din calea comerțului electronic transfrontalier. Cadrele interoperabile ar putea și ele fi benefice, după cum demonstrează exemplele reprezentate de unificarea semnăturii electronice, a etichetării electronice etc. Printre alte obstacole menționate, atât pentru producători, cât și pentru consumatori, se numără protecția datelor, domeniu în care normele și reglementările naționale trebuie să evolueze pentru a ține pasul cu comerțul digital la nivel mondial, oferind totodată un cadru coerent și stabil pentru fluxurile de date și garantând punerea corectă în aplicare a normelor UE în materie de protecție a datelor.

Unii miniștri au subliniat necesitatea investițiilor (printre altele, din fondurile europene existente) care să ajute întreprinderile să se digitalizeze. Mai multe state membre au considerat că Planul de investiții pentru Europa poate juca un rol în acest context.

În general, miniștrii au evidențiat condițiile prealabile de bază necesare pentru ca industria europeană să exploateze pe deplin potențialul digitalizării și al economiei digitale pentru competitivitatea industrială. Acestea au inclus necesitatea de a se extinde rețeaua în bandă largă de mare viteză în întreaga Europă, abordarea lacunelor în materie de competențe digitale la toate nivelurile educaționale și de ierarhie (cetățeni, lucrători și manageri), precum și de a se consolida încrederea atât a consumatorilor, cât și a întreprinderilor în securitatea cibernetică, în special în ceea ce privește proprietatea asupra datelor industriale, utilizarea și disponibilitatea acestora.

Miniștrii au fost de acord în general cu analiza anuală a creșterii în ceea ce privește necesitatea de a se acorda prioritate finanțării pentru cercetare și inovare (C&I), de a se asigura caracterul inteligent și eficient al investițiilor pentru a se crea efectul de levier necesar în ceea ce privește investițiile private și de a se îmbunătăți condițiile-cadru pentru transformarea investițiilor în active corporale. În plus, aceștia au subliniat necesitatea de a se asigura o legislație adecvată, inclusiv reglementări privind ajutoarele de stat favorabile creșterii, de a se reduce birocrăția și de a se asigura educația și competențele adecvate. Atât în statele membre, cât și la nivelul UE, este nevoie de o perspectivă pe termen lung și de o strategie privind investițiile.

Mai mulți miniștri au subliniat importanța îmbunătățirii eficienței programelor de cercetare prin stabilirea de priorități și prin specializare inteligentă bazată pe evaluare. Mulți au considerat, de asemenea, că înlăturarea obstacolelor din calea mobilității cercetătorilor și utilizarea stimulentei fiscale sunt reforme structurale necesare.

Cu privire la crearea unui mediu favorabil pentru investiții, atât publice, cât și private, în general, sunt necesare investiții publice strategice în cercetare și inovare care să aibă efect de levier pentru investițiile private. Mai mulți miniștri au reamintit, de asemenea, necesitatea de a se pune accentul pe excelență și pe calitatea cercetării în momentul analizării investițiilor. Se consideră esențială asigurarea sinergiilor între Orizont 2020 și viitorul Fond european pentru investiții strategice (FEIS), precum și cu fondurile structurale și finanțarea la nivel național. În plus, majoritatea miniștrilor au subliniat necesitatea de a integra mai bine întreprinderile private, în special IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie, în procesele de cercetare și inovare la toate nivelurile, pentru a garanta investițiile și transferul de cunoștințe. Ar trebui să se evidențieze beneficiile conexe, cum ar fi stimulentele fiscale, oportunitățile digitale, potențialul volumelor mari de date și de reutilizare a datelor, știința și inovarea deschise, precum și acțiunile apropiate pieței.

În ceea ce privește Planul de investiții pentru Europa, deși au exprimat preocupări în legătură cu transferul de fonduri din programul Orizont 2020 către FEIS, mai mulți miniștri au subliniat necesitatea ca criteriile de selecție aferente FEIS să acorde prioritate proiectelor celor mai inovatoare și cu cele mai mari avantaje competitive, ținând seama și de impactul socioeconomic pe termen lung al proiectelor, precum și necesitatea ca experții să dețină o gamă largă de cunoștințe în aceste chestiuni și nevoia de feedback referitor la proiectele selectate. Mai mulți miniștri au subliniat necesitatea de a garanta că părțile interesate din domeniul C&I, inclusiv IMM-urile, au acces la finanțare prin intermediul FEIS.

Transporturi

La 13 martie 2015, Consiliul Transporturi a organizat o dezbatere de orientare privind rolul și contribuția transporturilor la deblocarea întregului potențial de creștere al UE în contextul unui mediu marcat de o competitivitate din ce în ce mai mare la nivel mondial.

Miniștrii au recunoscut faptul că o dezvoltare orientată spre viitor și previzibilă a infrastructurii este esențială pentru consolidarea competitivității europene și pentru o bună funcționare a spațiului european unic al transporturilor. Punerea în aplicare a rețelei transeuropene de transport (TEN-T) urmărește să consolideze coeziunea socială și teritorială europeană și piața internă a UE. În ceea ce privește cadrul de reglementare și punerea sa în aplicare, miniștrii au subliniat necesitatea de a aplica principiile reglementării inteligente și ale condițiilor de concurență echitabile. Miniștrii au subliniat faptul că o rețea TEN-T eficientă, funcțională și durabilă joacă un rol esențial în privința competitivității UE într-o lume globalizată.

Miniștrii au evidențiat necesitatea de a exploata pe deplin posibilitățile oferite de inovare în domeniul transporturilor, care oferă numeroase oportunități pentru economia europeană, nu numai în domeniul infrastructurii, ci și în sectoarele producătoare de vehicule electrice și fără șofer și în sectorul serviciilor de logistică. De asemenea, este necesar să se exploateze pe deplin sinergiile cu sectoarele energetice, mai ales în domeniul combustibililor alternativi, al telecomunicațiilor și al economiei digitale, în special pentru serviciile destinate sistemelor de transport inteligent.

S-a recunoscut, de asemenea, că punerea în aplicare a principalelor proiecte transfrontaliere care lipsesc, în special în domeniul feroviar și al căilor navigabile interioare, este o provocare majoră pentru dezvoltarea rețelei TEN-T. Aceste proiecte sunt adeseori costisitoare, cu beneficii socioeconomice pe termen lung, deci fără stimulente clare pentru partenerii privați. În plus, principalii beneficiari ai acestora nu sunt regiunile în care sunt construite aceste proiecte, ci statele membre și UE în ansamblu.

Miniștrii au recunoscut că, pentru ca Europa să își atingă obiectivele, este nevoie de investiții considerabile în sectorul transporturilor. Bugetul UE pentru perioada 2014-2020 prevede, într-o anumită măsură, sprijin sub formă de granturi acordate prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene și prin intermediul Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) în scopul de a completa sprijinul statelor membre acordat TEN-T. Cu toate acestea, aceste bugete publice acoperă doar o mică parte din aceste nevoi.

Instrumentul propus, Fondul european pentru investiții strategice, ar putea oferi noi posibilități de finanțare a ambițiilor strategice în domeniul transporturilor și ar putea atrage fonduri suplimentare pentru proiecte cu o valoare adăugată reală la nivelul UE și cu un profil de risc mai ridicat decât cele finanțate în mod normal de băncile publice și private sau de parteneri privați. Cu toate acestea, trebuie căutate mai multe mecanisme noi de finanțare, inclusiv în cadrul parteneriatelor public-privat.

În ceea ce privește FEIS, mai mulți miniștri au subliniat că atât o selecție deschisă și independentă a proiectelor, cât și utilizarea de criterii solide vor fi esențiale pentru a asigura încrederea statelor membre și punerea în aplicare cu succes a planului de investiții în beneficiul proiectelor din domeniul transporturilor.

Telecomunicații

Consiliul TTE (Telecomunicații) a dezbătut evaluarea la jumătatea perioadei a Strategiei Europa 2020 în cadrul reuniunii sale din 27 noiembrie 2014 (documentul 16175/14), ținând seama de publicarea Analizei anuale a creșterii pe 2015 (AAC). În contextul semestrului european 2015, Președinția a invitat statele membre să ofere și alte răspunsuri în scris (documentul 6407/15).

Statele membre salută procesul AAC și sprijină, în general, continuarea Strategiei Europa 2020 cu Agenda digitală pentru Europa (ADE) drept una dintre inițiativele sale emblematice. Având în vedere viitoarea strategie a Comisiei referitoare la piața unică digitală (DSM), statele membre solicită să se pună un mai mare accent pe acțiunile legate de creștere și de locuri de muncă, cu o perspectivă de competitivitate.

În general, delegațiile salută creșterea vizibilității politicilor digitale atât la nivelul UE, cât și la nivel național. În același timp, se așteaptă ca viitoarea strategie să aibă un caracter mai cuprinzător și orizontal, vizând transformarea digitală a Europei care ar putea așeza Uniunea din nou în centrul atenției ca actor de prim plan în economia digitală și în sectoarele tehnologice esențiale.

Recunoscând că s-au înregistrat progrese în privința mai multor aspecte ale politicii digitale, după cum s-a dovedit recent în Tabloul de bord al Agendei digitale, delegațiile indică o serie de domenii în care consideră că se poate face mai mult, fie în cadrul activităților aflate în curs de desfășurare în cadrul ADE, fie ca domenii prioritare în strategia privind DSM:

- Facilitarea unei legislații care promovează transformarea digitală a mediului de afaceri european în ceea ce privește crearea unei economii digitale și inovatoare. Principiul „digital prin definiție” ar trebui să fie recunoscut și pus în aplicare drept principiu orizontal de politică în efectuarea evaluărilor impactului cu privire la noul regulament.
- asigurarea accesului și conectivității și stimularea implementării rețelelor în bandă largă de mare viteză, inclusiv prin intermediul planului de investiții. În acest context, delegațiile au precizat că obiectivele stabilite în ADE sunt insuficiente pentru finalizarea DSM.
- continuarea eforturilor de finalizare a pieței unice digitale, în special prin facilitarea și stimularea comerțului electronic prin eliminarea restricțiilor și a sarcinilor inutile asupra comerțului și a serviciilor online transfrontaliere și prin încetarea practicilor discriminatorii, cum ar fi geoblocarea. Printre măsurile concrete care trebuie adoptate se numără revizuirea cadrelor de reglementare pentru piața comunicațiilor electronice și pentru piața audiovizualului și actualizarea cadrului privind drepturile de autor;
- instaurarea încrederii, securității, rezilienței și fiabilității în domeniul serviciilor digitale și în special pe internet ca piatră de temelie pentru extinderea utilizării serviciilor digitale de către consumatori, întreprinderi și administrațiile publice. Ar trebui să se înregistreze progrese în domeniile protecției datelor, confidențialității și securității informațiilor;
- mai multe acțiuni de sprijin pentru a da un impuls cercetării și inovării, activităților de cloud computing și volumelor mari de date. Există necesitatea de creștere a investițiilor în cercetare în domeniul TIC și în inovare digitală printr-o mai bună promovare a programelor de finanțare și a noului plan de investiții;
- Pentru a atrage investitori în domeniul digital, este nevoie de o mai mare certitudine în materie de reglementare, de investiții în infrastructură, în special în rețelele în bandă largă și în serviciile digitale, de o aplicare efectivă și consecventă a normelor, atât la nivel european, cât și la nivel național, precum și de înlăturarea sarcinilor de reglementare superflue;
- dezvoltarea competențelor digitale în contextul lacunelor de competențe care există atât în rândul utilizatorilor, cât și al furnizorilor și în vederea atragerii tinerilor către domeniul TIC;
- sprijinirea întreprinderilor nou-înființate/IMM-urilor, în special în ceea ce privește necesitatea de a se reduce barierele administrative, dar și în ceea ce privește accesul la capitalul de risc;

- abordarea aspectelor fiscale referitoare la crearea pieței unice digitale;
- reducerea decalajului digital dintre statele membre, precum și în cadrul statelor membre;
- promovarea unei abordări mai digitale a administrațiilor publice și dezvoltarea în continuare a guvernării electronice, a achizițiilor publice electronice și a accesului electronic la servicii publice, inclusiv servicii transfrontaliere interoperabile. Ar trebui depuse eforturi în vederea aplicării principiului conform căruia informațiile sunt colectate de la cetățeni o singură dată;
- dezvoltarea de parteneriate public-privat pentru accelerarea progresului și pentru îmbunătățirea accesului la finanțare.

Energie

La 9 decembrie 2014, Consiliul TTE (Energie) a adoptat concluzii privind finalizarea pieței interne a energiei (documentul 16037/14), iar la 5 martie 2015 a desfășurat o dezbatere de orientare privind infrastructura energetică și evoluțiile și prioritățile acesteia.

Delegațiile au reiterat importanța realizării, în regim de urgență, a unei piețe interne europene a energiei pe deplin funcțională și conectată pentru a asigura aprovizionarea neîntreruptă cu energie în întreaga Europă și pentru a spori interconectivitatea astfel încât să se pună capăt oricărei forme de izolare a statelor membre de rețelele europene de gaz și energie electrică în viitorul apropiat. O rețea de energie electrică europeană interconectată și sincronizată este crucială pentru a se asigura energie accesibilă, sigură și durabilă. Aceasta va genera, de asemenea, mai multe oportunități în ceea ce privește investițiile, creșterea economică și crearea de locuri de muncă în întreaga Uniune Europeană. Construirea unor interconexiuni adecvate va necesita mobilizarea urgentă a tuturor eforturilor la toate nivelurile pentru a se îndeplini obiectivul comun al unei piețe interne europene a energiei complet funcționale și conectate.

În sprijinul acestui obiectiv, delegațiile au subliniat faptul că proiectele de interes comun (PIC) trebuie realizate urgent în vederea consolidării în continuare a pieței interne a energiei. De asemenea, membrii delegațiilor au considerat că ar trebui să se acorde cea mai mare prioritate adoptării și punerii în aplicare la timp a codurilor de rețea pentru gazele naturale și electricitate în întreaga Uniune Europeană. În plus, s-a evidențiat necesitatea îmbunătățirii concepției pieței, mai ales în sectorul electricității.

S-a recunoscut că integrarea regională a pieței este un instrument important în direcția consolidării depline a unei piețe unice a energiei în întreaga Uniune Europeană. Prin urmare, cooperarea regională trebuie să se consolideze în continuare pentru a aborda priorități mai generale de politică și ar constitui, prin intermediul implementării coordonate a unor proiecte de interes comun, un instrument important pentru atingerea obiectivului de interconectare de 10 % a rețelelor de energie electrică ale statelor membre până în 2020, conform celor stabilite de Consiliul European.

Având în vedere valoarea substanțială a investițiilor de care este nevoie până în 2020 pentru a construi infrastructura necesară care să conecteze în mod adecvat toate statele membre ale UE, îmbunătățirea în continuare a climatului de investiții în sectorul energetic a fost identificată drept un element esențial. Delegațiile au subliniat necesitatea mai multor investiții în infrastructura strategică și inteligentă, într-un mod eficace din punct de vedere al costurilor. De asemenea, acestea au reafirmat nevoia urgentă a implementării și aplicării eficace și coerente a celui de-al treilea pachet privind energia de către toate statele membre, astfel încât să se creeze un climat de investiții solid și orientat spre piață în întreaga Uniune Europeană pe baza unui cadru juridic european stabil și previzibil.

În plus față de Regulamentul TEN-E adoptat în 2013, împreună cu mecanismul pentru interconectarea Europei (MCE), care creează un instrument stabil de reglementare europeană conceput pentru a identifica și a asigura punerea în aplicare la timp a proiectelor de interes comun, s-a făcut trimitere și la Planul de investiții pentru Europa, astfel cum a fost propus de Comisie, și în special la crearea unui Fond european pentru investiții strategice (FEIS) destinat să amelioreze în mod semnificativ accesul proiectelor de investiții din UE la finanțare pe termen lung. Acest instrument ar acoperi PIC-uri sau alte proiecte de interconectare și ar accelera și completa actuala structură de sprijin pentru PIC-uri și pentru alte proiecte. FEIS oferă noi posibilități de finanțare comercială. În această privință, delegațiile au subliniat că este extrem de important să se asigure utilizarea deplină a tuturor resurselor UE existente și alocate și să se îmbunătățească în continuare mediul de reglementare pentru investiții.

Mediu

Consiliul Mediu a desfășurat un schimb de opinii privind înverzirea semestrului european, pe baza unei note de informare din partea Președinției cuprinzând două întrebări (doc. 6143/15). Miniștrii au reafirmat faptul că politica de mediu, înverzirea economiei și înverzirea semestrului european pot contribui în mod semnificativ la obiectivele generale de politică referitoare la stimularea creșterii economice și la crearea de locuri de muncă.

Miniștrii au precizat că este timpul să se înregistreze progrese și să se profite pe deplin de sinergiile dintre politicile de mediu și politicile din alte domenii prin intermediul unei combinații de instrumente și inițiative, cum ar fi înverzirea sistemelor fiscale, investiții mai bine direcționate, promovarea cercetării și dezvoltării și luarea în considerare a nevoilor speciale ale IMM-urilor.

Cu toate acestea, miniștrii au constatat că, în analiza anuală a creșterii pentru 2015, rolul pe care îl joacă măsurile de mediu, utilizarea eficientă a resurselor și economia verde în contextul mai larg al dezvoltării durabile și contribuția acestora la stimularea creșterii, a ocupării forței de muncă și a investițiilor sunt recunoscute doar într-o mică măsură.

Consiliul a invitat Comisia să țină seama de orientările și mesajele clare cuprinse în concluziile sale din 28 octombrie 2014 în pregătirea evaluării la jumătatea perioadei a Strategiei Europa 2020, care este preconizată pentru sfârșitul acestui an, astfel încât să se asigure o dimensiune de mediu puternică și o sinergie deplină între politicile de mediu și alte politici.

Consiliul a salutat oportunitățile oferite de viitoarea propunere a Comisiei privind o piață unică digitală, precum și lista elaborată de Președinție cuprinzând exemple de posibile sinergii între obiectivele economiei circulare și viitoarea strategie privind piața unică digitală în vederea unei creșteri verzi și a creării de locuri de muncă. Miniștrii au subliniat în special importanța unor domenii, și anume orașele inteligente (inclusiv transportul și iluminatul inteligente), gestionarea deșeurilor, amenajarea teritoriului și accesul la informațiile despre mediu și diseminarea acestora.

În cele din urmă, miniștrii au profitat de această ocazie pentru a-și exprima din nou dezamăgirea cu privire la retragerea de către Comisie a pachetului privind deșeurile și pentru a invita Comisia să prezinte fără întârziere o propunere nouă și mai ambițioasă privind economia circulară, care să fie mai cuprinzătoare și să nu se rezume la deșeuri.